

ODBOR REGULÁCIE ELEKTROENERGETIKY

R O Z H O D N U T I E

Číslo: 0001/2023/E-SU
Číslo spisu: 5382-2023-BA

V Bratislave dňa 04.12.2023

Úrad pre reguláciu sieťových odvetví, odbor regulácie elektroenergetiky, ako orgán príslušný na konanie podľa § 9 ods. 1 písm. b) druhého bodu a § 9 ods. 1 písm. c) prvého bodu v spojení s § 15 ods. 4 zákona č. 250/2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov vo veci návrhu na vydanie súhlasu s vlastníctvom, vyvíjaním, správou alebo prevádzkou zariadenia na uskladňovanie elektriny prevádzkovateľom prenosovej sústavy podľa § 32a ods. 3 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

r o z h o d o l

podľa § 13 ods. 1 písm. s) zákona č. 250/2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov v spojení s § 46 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov tak, že pre prevádzkovateľa prenosovej sústavy Slovenská elektrizačná prenosová sústava, a.s., Mlynské nivy 59/A, 824 84 Bratislava, IČO: 35 829 141

n e u d e ľ u j e s ú h l a s

na vlastníctvo, vyvíjanie, správu alebo prevádzku zariadenia na uskladňovanie elektriny prevádzkovateľom prenosovej sústavy podľa § 32a ods. 3 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Odôvodnenie:

Úradu pre reguláciu sieťových odvetví, odboru regulácie elektroenergetiky (ďalej len „úrad“) bol dňa 20.09.2023 doručený a pod podacím číslom úradu 34206/2023/BA zaevidovaný návrh prevádzkovateľa prenosovej sústavy **Slovenská elektrizačná prenosová sústava, a.s., Mlynské nivy 59/A, 824 84 Bratislava, IČO: 35 829 141** (ďalej len „prevádzkovateľ prenosovej sústavy“) na vydanie rozhodnutia o súhlase s vlastníctvom, vyvíjaním, správou alebo prevádzkou zariadenia na uskladňovanie elektriny prevádzkovateľom prenosovej sústavy podľa § 32a ods. 3 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „návrh“).

Dňom doručenia návrhu úradu začalo v súlade s § 15 ods. 2 zákona č. 250/2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o regulácii“) v spojení s § 18 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“) konanie o vecnej regulácii vo veci vydania rozhodnutia s vlastníctvom, vyvíjaním, správou alebo prevádzkou zariadenia na uskladňovanie elektriny prevádzkovateľom prenosovej sústavy (ďalej len „konanie o vecnej regulácii“).

Úrad listom zo dňa 17.10.2023 zaevidovaným pod podacím číslom úradu 36462/2023/BA oznámil prevádzkovateľovi prenosovej sústavy, že vzhľadom na zložitosť veci rozhodne najneskôr do 60 dní od začatia konania.

Úrad návrh prevádzkovateľa prenosovej sústavy preskúmal a dospel k záveru, že prevádzkovateľ prenosovej sústavy nepreukázal, že zariadenie na uskladňovanie elektriny bude plne integrovaným prvkom sústavy v súlade s § 32a ods. 3 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o energetike“), pretože neuviedol presnú technickú špecifikáciu zariadenia na uskladňovanie elektriny, na základe ktorej úrad môže posúdiť účel takéhoto zariadenia. Z priloženého projektu a listu prevádzkovateľa prenosovej sústavy nebolo jednoznačne zrejmé, na aké účely bude slúžiť zariadenie na uskladňovanie elektriny v prípade udelenia súhlasu úradom.

Na základe uvedeného úrad listom zo dňa 07.11.2023 zaevidovaným pod podacím číslom úradu 39327/2023/BA vyzval prevádzkovateľa prenosovej sústavy, aby preukázal úradu, na aké účely bude slúžiť zariadenie na uskladňovanie elektriny v prípade udelenia súhlasu úradom, a zároveň konanie o vecnej regulácii rozhodnutím úradu č. 0099/2023/E-PK zo dňa 07.11.2023 prerušil.

Prevádzkovateľ prenosovej sústavy v stanovenej lehote listom doručeným dňa 22.11.2023 a zaevidovaným pod podacím číslom úradu 40991/2023/BA doplnil návrh, v ktorom deklaroval, že zariadenie na uskladňovanie elektriny spolu s fotovoltaickou elektrárnou budú slúžiť výhradne na pokrytie vlastnej spotreby zariadení prenosovej sústavy (najmä elektrickej stanice Moldava).

Úrad vyzval prevádzkovateľa prenosovej sústavy dňa 24.11.2023 výzvou zaevidovanou pod podacím číslom úradu 41075/2023/BA na vyjadrenie sa k podkladom pred vydaním rozhodnutia, k spôsobu ich zistenia prípadne navrhol ich doplnenie. Úrad v uvedenej výzve oboznámil prevádzkovateľa prenosovej sústavy ako má v úmysle rozhodnúť vo veci.

Prevádzkovateľ prenosovej sústavy listom zo dňa 29.11.2023 zaevidovaným pod podacím číslom úradu 41882/2023/BA zaslal vyjadrenie pred vydaním rozhodnutia (ďalej len „vyjadrenie“), v ktorom okrem iného uviedol, že zariadenie na uskladňovanie elektriny

bude náhradou za dieselgenerátory a teda bude plne integrovaným prvkom sústavy. Nabíjanie batérii bude zabezpečené fotovoltaickými panelmi z obnoviteľného zdroja energie. Takto nabíjané batérie budú slúžiť ako záložný zdroj pre vlastnú spotrebu. Uvedený projekt v elektrickej stanici Moldava bude pilotným projektom prevádzkovateľa prenosovej sústavy, a po jeho úspešnej implementácii by prevádzkovateľ prenosovej sústavy týmto spôsobom podporoval vlastnú spotrebu staníc aj v iných častiach Slovenskej republiky, snažiac sa znížiť svoju uhlíkovú stopu a implementovať zelené technológie. V nadväznosti na uvedenú argumentáciu a rozpor s cieľmi znižovania uhlíkovej stopy a zvyšovania energetickej efektívnosti považuje prevádzkovateľ prenosovej sústavy rozhodnutie úradu za arbitrárne a preto žiada úrad, aby prevádzkovateľovi prenosovej sústavy udelil súhlas na vlastníctvo, vyvíjanie, správu alebo prevádzku zariadenia na uskladňovanie elektriny prevádzkovateľom prenosovej sústavy podľa § 32a ods. 3 zákona o energetike.

Podľa § 32a ods. 2 zákona o energetike prevádzkovateľ prenosovej sústavy a prevádzkovateľ distribučnej sústavy môže vlastníť, vyvíjať, spravovať alebo prevádzkovať **zariadenie na uskladňovanie elektriny len so súhlasom úradu.**

Podľa § 32a ods. 3 zákona o energetike **úrad udelí súhlas** podľa odseku 2 na základe žiadosti prevádzkovateľa prenosovej sústavy alebo prevádzkovateľa distribučnej sústavy, **ak prevádzkovateľ prenosovej sústavy** alebo prevádzkovateľ distribučnej sústavy **preukáže**, že zariadenie na uskladňovanie elektriny **bude plne integrovaným prvkom sústavy.**

Podľa § 2 písm. b) 47. bodu zákona o energetike je plne integrovaným prvkom sústavy funkčne alebo s ostatnými zariadeniami prenosovej sústavy alebo distribučnej sústavy prevádzkovo trvalo prepojené zariadenie na uskladňovanie elektriny, kondenzátor, zotrvačnik alebo iné funkčne obdobné zariadenie vo vlastníctve prevádzkovateľa prenosovej sústavy alebo prevádzkovateľa distribučnej sústavy, **ktoré je určené výlučne na zabezpečenie bezpečnej a spoľahlivej prevádzky sústavy;** plne integrovaným prvkom sústavy nie je zariadenie, ktoré slúži alebo je určené na zabezpečovanie rovnováhy alebo riadenia preťaženia.

Prevádzkovateľ prenosovej sústavy **nepreukázal**, že zariadenie na uskladňovanie elektriny **bude plne integrovaným prvkom sústavy** podľa § 32a ods. 3 v spojení s § 2 písm. b) 47. bodu zákona o energetike a teda **bude určené výlučne na zabezpečenie bezpečnej a spoľahlivej prevádzky sústavy.** Na tento účel v súčasnosti používa prevádzkovateľ prenosovej sústavy dieselgenerátory.

Súčasťou návrhu je štúdia s názvom „*Náhrada dieselgenerátorov v elektrických staniaciach prenosovej sústavy*“ (ďalej len „štúdia“).

Štúdia obsahuje popis súčasného stavu napájania vlastnej spotreby elektrickej stanice Moldava ako aj výpočet maximálneho potrebného výkonu a elektrickej práce pre zabezpečenie napájania vlastnej spotreby pre dennú ako aj nočnú časť pre zabezpečenie napájania vlastnej spotreby elektrickej stanice Moldava na minimálne 24 hodín. Ďalej štúdia obsahuje návrh úprav ako aj odhad nákladov na realizáciu a prevádzku. V závere štúdia porovnáva tri rôzne navrhnuté varianty fotovoltaickej elektrárne v závislosti od sklonu natočenia panelov a odporúča najvýhodnejšie riešenie. Návratnosť investičných nákladov je v rozpätí od 8 do 29 rokov v závislosti od výkupnej ceny energie pre vlastnú spotrebu elektrických staníc a na krytie strát elektriny v prenosovej sústave. Navrhnuté riešenie podľa štúdie zabezpečí ročnú výrobu energie 386,702 MWh a v spolupráci s batériovým systémom umožňuje plne autonómnou prevádzku vlastnej spotreby elektrickej stanice Moldava počas 8 mesiacov v roku (marec až október) v prípade, že by zaťaženie vlastnej spotreby bolo identické ako v roku 2021.

V návrhu prevádzkovateľ prenosovej sústavy uviedol, že predložené riešenie uvedené v štúdiu bude slúžiť na výrobu elektriny výlučne pre zabezpečenie vlastnej spotreby. Taktiež prevádzkovateľ prenosovej sústavy poukázal na fakt, že už v súčasnosti vlastní a prevádzkuje dieselgenerátory, bez ktorých by nebolo možné zabezpečiť bezpečnosť sústavy. Úrad má za to, že uvedené dieselgenerátory slúžia výlučne na zabezpečenie bezpečnej a spoľahlivej prevádzky sústavy, a to na napájanie vlastnej spotreby pri výpadku základného napájania ako aj ďalšieho napájania vlastnej spotreby z distribučnej sústavy.

Úrad má za to, že tvrdenia prevádzkovateľa prenosovej sústavy vo vyjadrení o tom, že zariadenie na uskladňovanie elektriny bude slúžiť ako náhrada dieselgenerátora je v rozpore s uvedeným tvrdením prevádzkovateľa prenosovej sústavy zo dňa 20.09.2023, ktoré uviedol v návrhu ako aj s tvrdením zo dňa 22.11.2023, v ktorom prevádzkovateľ prenosovej sústavy deklaroval, že predmetné zariadenia budú slúžiť výhradne na pokrytie vlastnej spotreby zariadení prenosovej sústavy (najmä elektrickej stanice Moldava). Úrad považuje zámer prevádzkovateľa prenosovej sústavy o znižovanie uhlíkovej stopy z pohľadu konania o vecnej regulácii za bezpredmetný, nakoľko úrad rozhoduje o udelení súhlasu pre prevádzkovateľa prenosovej sústavy vlastníť, vyvíjať, spravovať alebo prevádzkovať zariadenie na uskladňovanie elektriny za predpokladu, že prevádzkovateľ prenosovej sústavy preukáže, že zariadenie na uskladňovanie elektriny bude plne integrovaným prvkom sústavy a teda bude určené výlučne na zabezpečenie bezpečnej a spoľahlivej prevádzky sústavy.

Prevádzkovateľ prenosovej sústavy vo svojom vyjadrení taktiež uviedol, že po úspešnej implementácii tohto pilotného projektu, bude realizovať uvedené riešenie aj v ostatných elektrických staniách s cieľom podporovať vlastnú spotrebu elektrických staníc. Uvedené je v rozpore s definíciou plne integrovaného prvku sústavy ustanovenou v § 2 písm. b) bode 47 zákona o energetike.

Úrad na základe uvedeného odmieta tvrdenie prevádzkovateľa prenosovej sústavy uvedené vo vyjadrení, že konanie úradu je arbitrárne, pretože úrad v konaní o vecnej regulácii vychádza z podkladov, ktoré sú súčasťou administratívneho spisu č. 5382-2023-BA. Zároveň sa úrad náležite vysporiadal s každým dôkazom predloženým prevádzkovateľom prenosovej sústavy ako aj so všetkými jeho tvrdeniami uvedenými v konaní o vecnej regulácii. Rovnako úrad umožnil prevádzkovateľovi prenosovej sústavy uplatniť v konaní o vecnej regulácii všetky jeho práva vyplývajúce mu zo zákona o regulácii, zákona o energetike a správneho poriadku.

Úrad uvádza, že v súčasnosti je vlastná spotreba v základnom zapojení zabezpečená prioritne z terciárneho vinutia transformátora T401 v elektrickej stanici Moldava, ktorý napája 33 kV rozvodňu cez transformátor vlastnej spotreby. V prípade výpadku napájania vlastnej spotreby v základnom zapojení je vlastná spotreba zabezpečená z 22 kV vedenia distribučnej sústavy. Dieselgenerátor slúži až ako záložný zdroj pri výpadku dvoch nadradených foriem napájania vlastnej spotreby, ktorý v súčasnosti napája vlastnú spotrebu počas 24 hodín vo výške 1288 kWh.

Úrad uvádza, že uvedený projekt by mohol byť zrealizovaný len za účelom náhrady dieselgenerátora, ktorý sa prevádzkovateľom prenosovej sústavy používa iba v prípade výpadku uvedených dvoch nadradených foriem napájania vlastnej spotreby elektrickej stanice Moldava, t.j. jeden krát za dva až viac rokov. Dieselgenerátor neslúži na napájanie vlastnej spotreby v základnom zapojení, ale slúži výlučne na zabezpečenie bezpečnej a spoľahlivej prevádzky sústavy. Nakoľko však prevádzkovateľ prenosovej sústavy má v snahe znižovať svoje náklady na vlastnú spotrebu elektrickej stanice, ktoré má zahrnuté v ekonomicky oprávnených nákladoch v rámci konania o cenovej regulácii vo veci prístupu do prenosovej

sústavy a prenosu elektriny, nie je možné považovať daný návrh ako náhradu dieselgenerátora, ktorý sa používa výlučne pri výpadkoch uvedených nadradených foriem napájania vlastnej spotreby. Riešenie uvedené v návrhu prevádzkovateľa prenosovej sústavy zabezpečí ročnú výrobu energie v objeme 386,702 MWh, čo v spolupráci so zariadením na uskladnenie elektriny umožní plne autonómnu prevádzku vlastnej spotreby počas 8 mesiacov v roku (marec až október).

Z hľadiska konania o cenovej regulácii vo veci prístupu do prenosovej sústavy a prenosu elektriny sú náklady na obstaranie elektriny na vlastnú spotrebu podľa § 4 ods. 1 písm. b) vyhlášky Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 246/2023 Z. z., ktorou sa ustanovuje cenová regulácia vybraných regulovaných činností v elektroenergetike a niektoré podmienky vykonávania vybraných regulovaných činností v elektroenergetike, zahrnuté v ekonomicky oprávnených nákladoch prevádzkovateľa prenosovej sústavy, a sú súčasťou výpočtu maximálnej ceny za prístup do prenosovej sústavy a prenos elektriny. Zohľadnením investícií do regulačnej bázy aktív prevádzkovateľa prenosovej sústavy za účelom znižovania nákladov na vlastnú spotrebu by mohlo dochádzať k dvojitému pokrytiu nákladov na obstaranie elektriny na vlastnú spotrebu.

Na základe uvedeného úrad v konaní o vecnej regulácii vo veci vydania rozhodnutia o súhlase s vlastníctvom, vyvíjaním, správou alebo prevádzkou zariadenia na uskladňovanie elektriny prevádzkovateľom prenosovej sústavy podľa § 32a ods. 3 zákona o energetike, rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovvej časti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie. Odvolanie je potrebné podať na Úrad pre reguláciu sieťových odvetví, odbor regulácie elektroenergetiky, a to v lehote 15 dní odo dňa oznámenia rozhodnutia. Toto rozhodnutie je preskúmateľné súdom po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov.

Mgr. Ing. Martin Lepieš
riaditeľ odboru regulácie elektroenergetiky

Rozhodnutie sa doručí:

Slovenská elektrizačná prenosová sústava, a.s., Mlynské nivy 59/A, 824 84 Bratislava